

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวคิดเกี่ยวกับอะคาลละฮุของเศาะหาบะฮฺ : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทัศนะของอะฮฺลุลสุนนะฮฺ และชีอะฮฺ
ผู้เขียน	นายบะห์ดุคีน บินญูไซ๊ะ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎี แนวคิดความอะคาลละฮุของเศาะหาบะฮฺ และวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดความอะคาลละฮุระหว่างทัศนะของอะฮฺลุลสุนนะฮฺ และชีอะฮฺ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความกระจ่างและชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่างสองทัศนะที่เกี่ยวกับความอะคาลละฮุ และสามารถนำมาเป็นบรรทัดฐานในการเสริมความรู้และความศรัทธาต่อไป

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาเชิงเอกสารโดยรวบรวมข้อมูลจากพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ ตำราและงานนิพนธ์ต่างๆ ที่เขียนและเสนอโดยนักวิชาการทั้งจากกลุ่มของอะฮฺลุลสุนนะฮฺ และของชีอะฮฺ

จากการศึกษาพบว่า

1. ฝ่ายอะฮฺลุลสุนนะฮฺเห็นว่า ช่วงเวลาของเศาะหาบะฮฺ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในประวัติศาสตร์อิสลาม เพราะพวกเขาได้รับการอบรม สั่งสอนจากท่านรَسُول(คือลัลลอฮฺอะลัยฮิวะซัลลิม)จนพวกเขากลายเป็นบรรพชนที่ดีที่สุด ส่วนชีอะฮฺเห็นว่า เป็นเวลาที่ตกต่ำที่สุด เนื่องจากเศาะหาบะฮฺไม่ปฏิบัติคำสั่งของท่านนะบีที่ท่านได้ทำหิญากรรมให้ท่านอะลี อิบ นูอะบ์ฎอฮิบ ดำรงตำแหน่งเคาะลีฟะฮฺหลังจากท่านนะบีเสียชีวิตโดยที่พวกเขาได้แต่งตั้งนุบักฎามาดำรงตำแหน่งแทน อะลี จนทำให้เกิดความวุ่นวาย ความระส่ำระสาย(พิตนะฮฺ)ในสังคมมุสลิม และเกิดสงครามระหว่างเศาะหาบะฮฺด้วยกัน และเกิดกลุ่มมุนาฟิก(ผู้กลับถอย)และคนตกศาสนาในระหว่างพวกเขาอีกด้วย

2. ฝ่ายอะฮฺลุลสุนนะฮฺเห็นว่าเศาะหาบะฮฺทั้งหมดมีความประเสริฐ เพ็ชรรวม (ความอะคาลละฮฺ)โดยไม่จำเป็นต้องตรวจสอบประวัติ และพฤติกรรมของพวกเขา แต่มีใช่เป็นผู้ไร้บาป(อิสมะฮฺ) เนื่องจากความอะคาลละฮฺมีความแตกต่างกับสภาพไร้บาป ส่วนชีอะฮฺเห็นว่าเศาะหาบะฮฺทุกคนมิใช่มีสภาพแห่งความอะคาลละฮฺ ผู้ที่มีลักษณะดังกล่าวมีเพียง 3 - 7 คนเท่านั้น นอกเหนือจากพวกเขาแล้วเป็นคนที่ตกศาสนา และคนกลับถอย ซึ่งคนเหล่านี้ขาดลักษณะแห่งความอะคาลละฮฺ

3. การเกิดสงครามระหว่างหมู่ศาหะหนะสุด้วยกัน อะสุลิตสุนนะฮะเห็นว่า เป็นผลจากการอิัจดิฮาด(วินิจฉัยข้อ)อย่างหนึ่ง ซึ่งอาจผิดหรือถูกได้ ผู้ที่ได้อิัจดิฮาดนั้นอัลลอฮฺจะให้ผลบุญเสมอถึงแม้ว่าผลออกมาจะผิด และเมื่อศาหะหนะสุรู้ว่า เขาได้กระทำสิ่งที่ผิดข้อบัญญัติของอิสลาม เขาจะรีบเดาบัต(การขออภัยแก่โทษ) และเสียใจในสิ่งที่กระทำลงไป ตลอดจนมุ่งมั่นในการปฏิบัติความดี และละเว้นความชั่ว ส่วนชีอะฮฺเห็นว่า สงครามที่เกิดขึ้นระหว่างศาหะหนะสุด้วยกันนั้น ฝ่ายอะลีเป็นฝ่ายที่ถูกต้อง เพราะท่านเป็นผู้ที่ขอบรรรมได้รับการแต่งตั้งจากอัลลอฮฺและท่านรูล เพื่อดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศ ส่วนฝ่ายตรงข้ามท่านอะดี ชาวชีอะฮฺเห็นว่า พวกเขาเป็นกบฏที่กระทำผิดอย่างร้ายแรงมิอาจให้อภัยได้ และศาหะหนะสุที่กระทำ ความผิดนั้นนอกจากจะไม่ได้รับการอภัยแล้ว พวกเขายังเป็นคนมูนาฟิก และเป็นคนตกศาสนาอีกด้วย

4. อะสุลิตสุนนะฮะเห็นว่า เหตุการณ์วันพฤหัสบดีที่ 10 เดือนเศาะฮ์ระแมฮฺ บะนี ลาคิตะฮฺ หนะดีษใหญ่ และโองการอัลกุรอานที่เกี่ยวกับมูนาฟิก เป็นประเด็นที่ชัดเจนมากในหมู่ศาหะหนะฮะฮฺเนื่องจากพวกเขาได้ข้อสรุปที่ถูกต้องและชัดเจน ส่วนชีอะฮฺเห็นว่า เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นประเด็นที่คลุมเครือเนื่องจากว่าเหตุการณ์เหล่านั้นทำให้ศาหะหนะฮะฮฺบางคนต้องเป็นกาฟิร มุรตัด และมูนาฟิก

5. ฝ่ายอะสุลิตสุนนะฮะเห็นว่า รายงานต่างๆ จากศาหะหนะฮะฮฺเกี่ยวกับหลักคำสอนและบทบัญญัติต่างๆ ของศาสนา มุสลิมทุกคนจำเป็นต้องน้อมรับ ศรัทธาและนำไปปฏิบัติ ส่วนชีอะฮฺเห็นว่าบรรดาศาหะหนะฮะฮฺเป็นชนทั้งๆไป ที่มีทั้งมุสลิม กาฟิร มูนาฟิก และฟาลิซ และพวกเขามีผู้มีสถานภาพแห่งความอะดัลละฮฺทุกคน ด้วยเหตุนี้กลุ่มชีอะฮฺจึงไม่ยอมรับล้ายรายงานต่างๆ จากศาหะหนะฮะฮฺ ชีอะฮฺจะยอมรับเฉพาะล้ายรายงานจากเครือญาติของท่านรูล และผู้สนับสนุนท่านอะดีทางการเมืองเท่านั้น หากการรายงานนั้นมาจากสายอื่น พวกเขาจะไม่ยอมรับอย่างสิ้นเชิงถึงแม้ว่ารายงานนั้นจะศาหะเนียฮฺก็ตาม

Thesis Title	The Concept of 'Adalah al-Sahabah : A Comparative Study between <i>Ahl al-Sunnah</i> and <i>Shi'ah</i>
Author	Bahrudin Bin Yusoh
Major Program	Islamic studies
Academic Year	2004

Abstract

The research on the Concept of 'Adalah al-Sahabah : A Comparative Study between *Ahl al-Sunnah* and *Shi'ah* Perspectives aims at investigating theories, the thought on 'Adalah of the *Sahabah*, and analyzes as well as compares the thought on " 'Adalah " between *Ahl al-Sunnah* and *Shi'ah* perspectives . The study intends to clarify the differences between the two perspectives on " 'Adalah " , and to be as a norm in seeking knowledge and increasing faith.

The comparative study is solely based on a library research by collecting the data is collected from the Qur'an, the Hadith, literature, and views of renowned scholars of both *Ahl al-Sunnah* and *Shi'ah* as presented in their books and writings in relations their thought.

The findings of the study reveal as follows :

1. *Ahl al-Sunnah* believes that the period of the *Sahabah* is the best period in Islamic history because they had been educated by the Prophet until they became the best generation, In contrast, *Shi'ah* views that it is the darkest period in Islamic history due to the reason that the *al-Sahabah* fought against themselves and many became hypocrite and excommunicated at the time .

2. *Ahl al-Sunnah* views that all *al-Sahabah* possess virtue of goodness and righteousness ('Adalah) without the need to investigate their biographies and behaviours, but they are not sinless (*izmah*) since 'Adalah is different from sinless . By the way, *Shi'ah* views that not all *Sahabah* are in the state of 'Adalah. except only 3-7 *Sahabah*. Besides, they were excommunicated men and hypocrites who did not possess the character of 'Adalah.

3. *Ahl al-Sunnah* views that the emergences of war among the *Sahabah* is the result of *Ijtihad* (investigate) which is right or wrong. Those who do *Ijtihad*, Allah will always reward them although the result is wrong. When the *Sahabah* know that they did something against the Islamic teaching, they would ask for *Taubah* (repentance), and sorrow with what they did as well as intended to perform good deeds and avoid from bad deeds. In contrast, *Shi'ah* point that the war among the *Sahabah*, Ali Ibn Abi Talib was the right one because he is the right leader who was chosen by Allah and the Prophet to be the leader in the world . Those who were in the opposite group to Ali were tyrannies who seriously committed great sin that Allah will never forgive them and they were hypocrites and excommunicated persons.

4. *Ahl al-Sunnah* views that Thursday event, Saqifah event at Bani al-Sa'idah, Hadith Houdh and Qur'anic verses relating to munafiq are clear issues among the *Sahabah* because they got right conclusion, *Shi'ah* views that those events are not clear issues due to they made the *Sahabah* to be Kafir, Murtad and Munafiq.

5. *Ahl al-Sunnah* views that the reports concerning Islamic teachings and Islamic laws from the *Sahabah* have to be admitted, believed and performed by all Muslims. On contrary, *Shi'ah* point out that the *Sahabah* are common people who could be Muslim, Kafir, Munafiq and Fasiq. And they have no '*Adalah*' status. To this reason, *Shi'ah* do not accept the reports from the *Sahabah*, except thoes only were from Ali's relatives and those who supported Ali politically. If the reports were from the others, they would deny them completely although they are *Sahih* (authentic) .

موضوع البحث : نظرية عدالة الصحابة - دراسة مقارنة بين آراء أهل السنة والشيعية
الباحث : بحر الدين بن يوسف
القسم : قسم الدراسات الإسلامية
العام الجامعي : 2004

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة مفهوم عدالة الصحابة وأهميتها والمقارنة بين آراء أهل السنة والشيعية عنها ، فقتعج الباحث المنهج الاستقرائي بجمع المادة العلمية من المصادر والمراجع المختلفة للفريقين : أهل السنة والشيعية ، ثم تحليلها تحليلا علميا حسب تتبع الموضوعات وذلك لتحقيق الهدف من هذا البحث .
من أهم النتائج التي توصل إليها الباحث ما يلي :

1. يرى أهل السنة أن عصر الصحابة الفضل الأجيال إطلاقا ، لأن النبي صلى الله عليه وسلم قد رباهم وعلمهم وزكاهم ليكونوا أفضل أمة ، بينما يرى الشيعة أن عصرهم أسوأ وأضل العصور في التاريخ الإسلامي ، لأنهم قد خالفوا وصية رسول الله صلى الله عليه وسلم حتى ظهر الفساد والحرب فيما بينهم ، بالإضافة إلى ظهور انغلاق والردة في عصرهم .

2. يقر أهل السنة أن كل الصحابة لهم فضائل ويتحلون بخصائص العدالة ، ينتج عن هذا أنه لا ضرورة إلى البحث عن سيرهم وسلوكهم ، ورغم ذلك فهؤلاء ليسوا معصومين لأن العدالة غير العصمة . بينما يرى الشيعة أن الصحابة ليسوا متصفيين بالعدالة جميعا ، فلذئذ يتحلون بهذه الصفة بضعة أشخاص فقط ، أما غيرهم فكافرون ومنافقون غير عدول .

3. يرى أهل السنة أيضا أن المعركة التي دارت بين الصحابة كانت من نتيجة اجتهادهم ، والمجتهد له أجر وإن كان مخطئا في اجتهاده ، والصحابة إذا وقعوا في السينات سارعوا إلى التوبة وطلب المغفرة من الله وتدموا على ما عملوا به ، ثم اجتهدوا في الأعمال الصالحة واجتنبوا المعاصي ، حتى يقبل الله توبتهم ويقفر عن سيئاتهم ويكتب لهم الحسنات ويرضى عنهم . في حين يرى الشيعة في هذه القضية أن جانب علي ابن أبي طالب على الصواب لأنه الإمام الذي قد ولاه الله ورسوله ليكون خليفة بعده ، أما جانب الفرقة التي حاربت عليا فهم البغاة الذين ارتكبوا الكبائر ولا يغفر الله لهم ، وصاروا منافقين وكافرين .

4. يرى أهل السنة أن حادثة زرية يوم الخميس وحادثة سقيفة بني ساعدة وحادثة الحوض والآيات القرآنية المتعلقة بالمنافقين من الأمور الواضحة بين الصحابة . في حين يرى الشيعة أن هذه الأمور من الشبهات وأنها سبب هام لوقوع كثير من الصحابة في الكفر والانفاق .

5. يرى أهل السنة أن على كل مسلم قبول روايات الصحابة كلها فيؤمنون بها ويصلون بمقتضاها ، أما الشيعة فإتهم يرون أن الصحابة أتس عاديون معظمهم قد ارتكبوا كبائر فصاروا كافرين ومنافقين ، وهؤلاء ليسوا من أهل العدل كلهم ، لذا لا يقبلون أحاديثهم وإن كانت صحيحة إلا إذا كانت من طريق أهل البيت ومن شيع عليا في السياسة فقط .